

Setmanari de Banyolas

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Banyolas: 1'00 pta. timestre.

A fora: 1'25 » »

Número solt: 10 céntims.

Periódich d'acció catòlica

Redacció y Administració:
Carrer de Girona, Número 6 A

Banyolas, 5 de Febrer de 1911

Anuncis y comunicats á preus convencionals
No's tornan els originals

Sobre instrucció pública

Banyolas respecte á instrucció pública, com en tota classe de serveys comunals, va viure durant lo temps feudal baix las iniciatives y la tutela del Monastir, á qual sombra anava formantse. Y gracias que fos aixis, donchs que durant aquell període constituyent y de continuadas lluytas, no's podia esperar que'l Estat ni'l Municipi subvinguessin á las necessitats de la instrucció popular, com no's preocupavan de la beneficencia ni de altres serveys públichs, que avuy corren á cárrech del govern ó de las corporacions populars.

Durant aquell llarch y obscur període histórich los nostres benedictins desde el principi del seu establiment á Banyolas, per un acte espontani de la seva voluntat, per pur amor á Deu y al próxim, varen establir escolas públicas ahont acudían los fills dels colonisadors, que havían vingut á repoblar aquesta abandonada terra; rebent de tan caritatius mestres los rudiments del saber humá y las prácticas de la educació cristiana. Y com los nostres monjos no vivían sols de la oració y del rezo, sino que pera acudir a la seva subsistencia se veyan forsats á practicar certes industrias y particularment la agricultura, resulta que aquell jovent veyá en sos mestres no sols á sos instructors intelctuals, si que també als textos vius, als esclaus del treball per voluntari vot relligiós, donantlos exemple permanent de laboriositat y virtut y instrucció, que infiltrantse en la massa del poble, obrá un gran bé social, qual fou refundir aquella amorfa massa colonisadora procedent de diferents punts d'Europa, en unas novas generacions que no estimavan altre patria que la que lliurement havían adoptat per propia ni al-

tra ensenya que'l bé de Catalunya, á qual restauració tant coratjosament havían contribuít llurs pares.

Passá la etat mitjana y als principis del segle catorze, Banyolas, de comú acort ab lo Monastir, va assolir la plena administració dels interessos comunals, essent molt probable que entre ells figurés la ensenyansa primaria. Ignoro á punt fixo com se donava allavoras, sols puch afirmar que en los segles XVI y XVII la corporació municipal consigná y repetí varias vegadas que la designació dels professors tingués lloch per medi de públicas oposicions, que previament se anunciesin las vacants á proveir, la seva assignació, obligacions y demás extrenis fahents al cas; designantse per fi lo professor més apte per medi de un jurat, qual veredicté fos indiscutible. Totas aquestes garantíes de imparcialitat en la elecció, la estabilitat que en son cárrech tenia 'l mestre elegit y la consideració y estima que 'l públich li dispensava, feya que fossen molt disputadas las vacants que'l nostre municipi anunciava y que's vögessin elegits pera ocuparlas noms tan prestigiosos com lo del Dr. Miquel Torrent, gloria de Banyolas.

Ab lo cambi polítich que sufrí tot Catalunya al implantarse la dinastia borbónica desaparegueren totas las trassas y memorables recorts de la autonomia municipal y á las horas sufrí un contratemps molt greu la instrucció pública en Banyolas, del que penso no pogué aixecarsen de un modo formal fins al principi del segle XIX.

Lo nostre Ajuntament de aquells tèmps cregué resoldre'l confitcte, en que tatalas circumstancias lo ho havían posat, confiant l' ensenyansa primaria de la localitat en mans dels PP. Servitas, qui acabavan de establirse dins de la nostra vila, los quals, mediant una remuneració de 300 lliuras Bars (160 duros) quedavan obligats á donar instrucció gratuita á tot

lo jovent banyolí en las distintas classes de párvuls, elemental, superior y gramática llatina; quedant los Servitas en llibertat de designar lo personal docent que cregués més oportú y reservantse l' Ajuntament la alta inspecció sobre'l fiel cumpliment de lo contractat entre las dos parts, las quals may tinguéren cap diferencia.

La gran influencia instructiva y educativa, que exerciren las Servitas sobre'l jovent de Banyolas durant lo ters de segle que subsistí lo conveni (trencat per la supresió de las ordes relligiosas en 1835) fou ben manifesta y encara jo en la meva juvenesa vaig tenir ocasió de apreciarla y reconeixela distingintse á la lleuga los deixebles que havían sigut dirigits pels Servitas per sa correcta escriptura en carácter espanyol, per son castís dictat en catalá com en castellá y per estar ben imposats en materiá de càlcul mercantil; aixis com de la clase de gramática llatina surtiren avantatjats alumnes, que seguiren ab lluhiment la carrera ecclesiástica.

Acabaré aquest article ab una nota histórica sobre ensenyansa en la nostra vila, que no dubto interessará als amants de la verdadera cultura. Desde molt antich lo Monastir havia procurat donar la major esplendidesa á las funcions relligiosas que's celebravan en sa iglesia, sobre tot mantenint á bona altura lo prestigi del cant litúrgich. Més al arribar á mitjant segle setze'l monjo almyoner D. Fr. Joan de Cartellá desitjós de donarli major impuls y perpetuitat, fundá una causa-pia ab lo laudable fi de convertir lo simple benefici de organista en mestre de éapella, baix qual ensenyansa en lo successiu se poguessin inspirar no sols los benedictins y clero de la Vila, si que també la escolonia y particulars que ho desitjessin.

Lo cárrech de mestre de capella se donava per rigurosa oposició, igualment que per públich concurs se designavan

los noys que devían ocupar las plassas vacants de la escolonia. Al cap de poch tèmps se tocaven los bons resultats de tan bona obra y prompte se veje que 'ls banyolins sobresurtian de modo notable en lo difícil art de la música litúrgica. Jo sabré dir que quan era molt jove sentía ponderar als méus pares la circumstancia que durant lo primer ters de la centuria passada las catedrais de Tarragona, Girona, Teruel y otras, las molt importants iglesias de Morella, Sant Feliu de Girona, Castelló d'Ampurias, Arenys de Mar, Besalú, etc., eran totas regidas en lo filarmónich per fills de Banyolas, dexeubles del mestre de capella del nostre monastir, coincidencia que revela ben clar los excelents fruyts que donava la ensenyansa de música relligiosa en Banyolas.

P. ALSIUS.

Lo cant d'una mare

Sota una parra—verda y frondosa
Hont les colomes—paran son vol,
N'está la mare—tota jovosa
Ben recolzada—sobre un bressol.

Mentres la fresca—marinadeta
Juga ab los rinxos—de son infant,
Canta la mare—laril-lareta
Y diu alegre—tot bressolant:

—Miráulo! sembla—la primavera;
De la ignocencia—porta lo vel,
N'es sa hermosura—tan falaguera
Que sembla un ángel—baixat del cel.

Son dues roses—ses dos galtetes,
Son los seus llavis—corals vermeys;
La meva prenda—val més pessetes
Que la corona—de tots los reys.

Tothom qui'l mira—per maravella
Sent l'alegria—del bell matí,
Quan entre molsa—surt la poncella
Quan s'obra 'l lliri—del fresch jardí.

Brolla en sos llavis—la rialleta
Que 'ls jorn anuncia—del génit vim,
Com brolla al marge—la violeta
Qu'avans senyala—lo temps d'estiu.

Tenyeix sa cara—serena tinta
Suáu, delicada—com la claror
Que al sortir l'auba—lo cel ne pinta,
Raig de llum clara—que alegre 'l cor.

¡Qué n'ets de maco —rey de ma vidal
Mareta meva,—jollu aucell,
Com perdiueta —del niu sortida,
Tórtora mansa,—colom novell.

Quan més gran sigas —¡quines ventures!
Joguines riques—no 't faltarán,
Cavalls y cotxes—sants y figures
Y 'ls Reys—¡qué coses te portarán!

Sens que mos llavis—pugas enténdrer
La lley divina—t'ensenyaré,
Y en fou cor verge—jo hi vull encéndrer
Totes les flames—de nostra Fé.

Y si algún hora—¡que may no síal!
Per altres deixas—tot l'amor méu,
Més que jo mori—de gelosia,
Al menys no deixis—mareta mía
L'amor que salua—l'amor de Déu.

JOAN PLANES Y FELIU, PERE.

L'olivera

Manera d'aumentar la producció y valor de l'oli
en l'Ampurdà

IV

Se'ns ha demanat ¿cóm deuen salvarse las dificultats que 's presentan per desfer las olivas abans de fermentar? Contestarem ab molt gust qualsevolga pregunta que sens fassi; principalment aquesta, que entenem enclou un dels principals destorps que troben aquells que desididament volen dedicarse á millorá nostres olis, reconeixent la necessitat de ferho, que ab més urgencia cada día s'imposa. Observem que l'oliva tendre y grasa obliga á retorcir la premsada y reventá els cabassos y com á consecuencia dexá l'oli pinyol moll y una part d'oli barrejat ab el mateix: es la desesperació dels trullaires que desitjan treballá y ferho be ¿quina es la causa d'aixó? La polpa de l'oliva y l'aigua de vegetació barrejada ab aquesta forma es una substancia, que sola, hasta avuy ningú ha pogut premsá, aixís ho confesa 'l distingit enginyer industrial Sr. Majarses que ha escrit llargament sobre aquest ram. Sabut aixó, fassilment se comprendrá que la resistencia que presenta l'oli pinyol molt á relliscá deté la palpa y barrejat logren estrenyer la pasta y traure l'oli; com també s'explica que quant la palpa y l'aigua se troba en proporció extraordinaria domini y 's produeixi l'aital tenómen que may se presenta ab olivas secas, perque predomina l'oli pinyol. Sembla que també influeix á més de la proporció l'estat en que 's troba l'oliva puig mentres se suposa la milló época per treure l'oli al cap d'alguns días de fermentació, es lo posítu que si aquesta exedeix de sers límits tornen á presentarse las dificultats ab circumstancias molt més agravants que al principi. En junt, resulta que l'oliva tendre y poch madura conté l'oli millor oli; més que l'exés de polpa y aigua dificulta la pressió, y que degut á la cohesió dels elements de que's compón se resisteixen á separe, hasta que una completa madurés y fermentació ho facilita ab la putrefacció y consegüent descomposició dels principis que tractem de separá oli, aigua y pinyol, produintho ab las primeras espessolench y borrós y ab las últimas, cla y llampant pro sens l'aroma, gust ni color groch-verdós, propi de l'oli fi.

La dificultat de premsá no 's presenta ab la primera pressió perque en quan se retorci, ja podem deixarla y tindrem un 80 a 90 per d'oli. Per la segona, comensarem ab cabassos nets, al trull ho hi tirarem més que l'aigua indispensable per desmarxá l'oli pinyol, pro bullenta, perque poca calenti la pasta; al distribuirla als cabassos no mes que la indispensable per mantenirla calenta, y aquesta la estendrem més de prim de lo acostumat. Tampoch será de més posarhi algún cabás buit en lloch de discos de tola del diámetro del cabás, com fan á Italia y Fransa segons els autors Aloí, P. d'ay-

galliers y H. Satien. S'estrenyerá ab molta lentitut y sinó basta 's tornarà á carregar cambiant els cabassos de posició.

Quan apesar de tot no 's pot conseguir una pressió máxima, perque els cabassos se retorcen y hasta arriban á reventarse, adoptarem altres medis que may ens han faltat. Com ja sabem que es degut á que la proporció de polpa y aigua de vegetació domina la reduida cantidad de pinyol y que la tendresa de l'oliva dificulta la separació dels elements que conté, procurarem que desaparezca aquesta causa, de dos maneras; primera, afeixint pinyol sech al remoldre y la segona deixá alguns días l'oliva separada de la planta, ja sia retardant á cullirla ó ja, estesa remenantla cada dos ó tres días: es molt insignificant la part d'aroma fruitós que pert l'oli lo que pasa desapercbut á la inmensa majoria dels paladars. Aquest últim procediment sempre ens ha donat bon resultat; més no serveix quant no poden premsarse per exés de fermentació ó podridura, en tot cas també 's consegueix per medi d'un altre tractament, del que no parlarem per avuy.

Es molt general la preocupació de que l'oliva fermentada dona més oli y de que secantse sen pert, per quin motiu desitjant sabé exactament lo que podia tení de realitat ó de ilusió aquesta creensa, en 1875 després de repetidas experiéncias, en 1871 y 73, prengüerem deu y mitja quarteras d'olivas, las tres y mitja las desférem immediatament, altres tres y mitja las dexárem fermentá, ben apiladas y cubertas y las tres y mitja restants estesas: desfetes totas als 17 días donaren una cantidad d'oli completament igual. Semblants esperiencias cita 'l Sr. Aloí tetas á Italia ab igual resultat; n'hem destetas assuades y conservades hasta 'l Juny y hasta guardadas per l'any següent, donant sempre igual cantidad d'oli que quant se cu-

JOSEPH ANGLADA.

Palabras de un Apóstol

Colección de trozos de algunas obras del
Excelentísimo Señor Don Antolin López Peláez,
Obispo de Jaca.

¡Hasta por el egoísmo!—Aunque sólo fuera por egoísmo deberían los hacendados católicos socorrer á la Prensa católica con objeto de acrecentar el número de sus órganos y darles mayor eficacia. Ser adinerado y ser piadoso es atraerse por doble título los ataques de la Prensa enemiga: si la nuestra tuviera poder suficiente, en ella encontrarían defensa adecuada y el modo de imponer silencio á la calumnia ó reducir á la nada sus artificios y manejos diabólicos contra la honra de cuantos por algún concepto sobresalen en nuestras filas.—Propagar la Prensa que sostiene estas ideas es difundir el respeto hacia nuestras personas: si ella puede mucho, nuestro poder será grande; si conseguimos que se la lea, habremos conseguido que se nos estime.

En el presupuesto de toda familia cristiana debe consignarse algo para la Prensa.—Muchas familias pudientes anotan en el presupuesto que destinan á obras de caridad los distintos objetos en que han de invertirse: ¿por qué en esta suma babía de echarse de menos la cantidad dedicada á la Prensa? Es costumbre todavía bastante general entre los cristianos, dejar en el testamento consignada una limosna, según sus respectivas facultades. ¿Por qué, así como antes preceptuaba la ley que todo testador hiciese un legado para la Obra Pía de los Santos no habíamos de imponernos todos voluntariamente, como ley, el hacer una manda testamentaria para la obra pía de la Prensa?

También es obra de caridad la buena Prensa.—Antes que nada, sobre todo, lo más grande, la caridad. Así es. Pero ¿no es una obra de caridad el periódico? ¿Y no pertenece al orden de las espirituales, que valen tanto más que las otras cuanto el espíritu aventaja al cuerpo? Hoy aqueja á la multitud, en esta sociedad desierta de verdades, el hambre de leer, el hambre del periódico, y hay que alimentarla con los buenos si no queremos que los malos la envenenen.

La mayor limosna para la buena Prensa.—Lo decía el Padre Alarcón (en *El Mensajero*): «Los millones que se emplean en fundar asilos para preservar de enfermedades y de corrupción los cuerpos, estarían mejor empleados en crear grandes empresas periodísticas que preservaran de la corrupción y la pérdida las almas...» Y en la propia muy popular revista escribió el P. Ortiz estas palabras, que holgáramos se repitiesen en todos los pulpitos «Las mejores limosnas, los mayores legados, los principales sacrificios debían ser para la Prensa católica... La limosna por excelencia en los actuales tiempos es la que se hace á la Prensa católica».

Tristes presentimientos y risueñas esperanzas.—Conservemos las iglesias para el pueblo, pero conservemos el pueblo para las iglesias. Si la hierba cubre el camino que á ellas conduce, á las lágrimas con que el santuario llora al ver desiertas sus solemnidades se pintará pronto el llanto del cielo, las lágrimas de las nubes, la lluvia, que penetrando por las paredes agrietadas y por los techos agujereados, inundará el altar solitario y derruido... Pero si defendemos y fomentamos la fe en los espíritus, para lo cual vale tanto el periódico, estemos ciertos de que hoy, como siempre, la fe desarma á los verdugos, quiebra las cadenas de los tiranos y cambia la faz del Universo...

Palabras del Cardenal Lavignerie.—«En los tiempos que atravesamos en esta lucha pública lo que importa antes que todo. Fundar, sostener un diario para iluminar y corregir los espíritus, es, en algún concepto, tan necesario y tan meritorio como construir una iglesia». Otro Cardenal, el Arzobispo de Rennes, Labouré, llegó á afirmar: «Ha pasado la hora de edificar iglesias y decorar altares. No hay sino una cosa urgentísima á saber: cubrir la nación de periódicos que le prediquen la verdad.»

La Prensa católica fomenta la caridad.—La Prensa, no sólo administra la verdad, que es el pan del espíritu; trabaja eficazmente porque á nadie falte el pan que sustenta el cuerpo; propagando la luz de la fe, propaga el calor de la caridad.

Para que tengan independencia los periódicos.—En suma—dijo el sapientísimo Obispo de Langres—los periódicos son la gran obra del día, porque son los primeros motores de todo. Deberán, pues, hacerse copiosas y fuertes dadas en favor de los diarios en verdad y en conciencia católicos, y por este lado debería la devoción de los fieles ilustrados llevar en montón sus ofrendas y dirigir sus esfuerzos con el fin de proporcionar á sus papeles, tan influyentes y necesarios, la independencia precisa para que se mantengan siempre inflexibles en su deber, y bastantes recursos para que escriban á gusto de todas las inteligencias y se den á un precio acomodado á todas las clases.

La voz de la Prensa es más poderosa que la de las campanas.—Y ¿qué adelantaremos con ofrecer á Dios templos de piedra, si no podemos ofrecerle el templo de las almas; con levantar iglesias, sin una voz más poderosa que la de las campanas, sin una voz que busque á los fieles en sus propias casas, en sus recreos y hasta en sus vicios, y sacuda sus corazones paralizados y hiera sus conciencias dormidas, y lo haga emprender otra vez el camino del templo?

Estat de comptes de lo cobrat y pagat en el Sant Hospital durant l'any 1910.

COBRAT

Existencia en caixa en 1. ^{er} Janer.	2'90
Rebut del Magnífich Ajuntament pels conceptes Subvenció y Lámina.	1,627'12
Rebut per «dietas» variats.	231'00
» Donatius.	50'00
» Capta pública.	238'64
» De la rifa del xay etc.	176'60
Total Ptas.	2,326'26

PAGAT

A Mariano Malagelada dinés que hi tenia avensat.	188'18
A Hermanitas 3. ^{er} trimestre 1909 y 4. ^{er} trimestre 1910.	900'00
A Metjes y Apotecaris.	198'10
Pagat per comptes variats.	973'14
Total Ptas.	2,259'42

Quedan en existència en caixa ptas. 66'84

El Depositari,
F. Pujol.

NOTA.—A més ha rebut el Sant Hospital com á donatiu 1000 pesetas per la compra d'una lámina que guanyará interés.

Bibliografía

«Animes pariones».—Nostres subscriptors coneixien á na Francisca Torrent com poetisa inspirada, car habian saborejat llurs composicions en les planes de nostre SETMANARI.

Auy se 'ns presenta com prosista ben recomanable ab la publicació de l'obreta de que volém parlar.

L'assumpto d'aquesta encare que vulgar, en la bona acepció de la paraula, y de trama sencilla, no deixa per aixó, d'esser interessant y 'l lector ressegueix aquelles curtes planés ab vera delectació.

L'autora, en lo decurs de l'obreta se mostra entusiasta admiradora de les belleses de la natura que pinta admirablement ab un estil concís, ensemps que florit, car na Torrent, coneix y domina els secrets de nostre llengua, cosa poch comú en escriptors y menys en escriptors de la terra.

De la ortodoxia del llibre no cal parlar-ne donchs, son ben conegudes les idees de l'autora á qui remerciem coralment l'obsequi que'ns feu de sa hermosa noveleta.—S.

Semprevives.—Poesies de Mossen Joan Planas y Feliu.—El llibre aquest es un aplech de varies de les hermoses poesies del malaguanyat Mossen Planas escampades en varies publicacions y que son autor, en sa gran modestia, no s'havia preocupat en vida de colleccionarles.

Sa germana, Na Concepció, ha acoblat aquestes joyes de la literatura catalana formant aquest ramell de «Semprevives», de lo que li han d'estar agraïdíssims tot els aimants de les lletres patrias.

¡Lástima que ja no s'haguessin colleccionat antes aquestes poesies, ab lo que s'haurían pogut saborejar més y son autor hauria adquirit més la gran importancia literaria que's mereix, ja que ben alt podem afirmar que es un dels millors poetes catalans y que si en tots els géneros que ha cultivat es admirable, en alguns no té qui l'igual!

Tenen moltes de les poesies de Mossen Planas tal forsa, exuberancia y vida, y naixen ab tal vigor de la realitat, iondament sentida per son autor, que bé podrían servir pera esser

comparades ab les produccions del actual modernisme, artificial, anémiques, boïoses, en les que no hi ha sentiment, sinó un sentimentalisme estrany; no hi ha ideals, sinó somnis malaltissos; no hi ha grans pensament, ni afirmacions, ni síntesis, sinó un subjectivisme variable, capritxós; no hi han les palpitations de la veritat ó realitat, sinó una desfiguració de la veritat per l'empenyo de volguerla sols veurer á través de vidres blaus, verds ó grochs.

El modernisme literari tuig de la veritats sols dona importancia á lo subjectiu, y en aixó té certs punts de contacte ab el modernisme filosófic y teològic tan severament condemnat per l'actual Pontífice.

Donchs per apartar á la joventut de aquesta infecció de mal gust literari y de aquest gongorisme modern que fa perdre el seny á moltes inteligencies y que está produhint tantes extravagancies y ridícules poden esser de molta utilitat llibres de verdader mérit literari com «Semprevides».

Poesías d'aquesta classe son les que viuen sempre, les que no moren may.

En cambi les artificialitats que logren viure algun temps al calor de la moda están destinades á morir en mans de un altre moda.

Va el llibre del que'ns ocupem acompanyat de un prólech del ilustrat crítich Dr. Pou y Batlle, y l'recomenem á tots els amants de les lletres catalanes ab la seguretat de que no s'arrepentiran, sinó que tindran una gran satisfacció de poderlo tenir en la seva llibrería entre les obres dels millors poetes de Catalunya.

—J. C. y C.

Notes Municipals

Sessió ordinaria del dia 2 Febrer 1911.

Declarada oberta la sessió per lo Sr. Alcade D. Joseph Alsius, ab assistencia dels Regidors, Hostench, Malagelada, Coll, Boix, Ametller y Puig, se dona lectura del acta anterior que va esser aprobada per unanimitat.

Se dona compte d'haber-se rebut de obras Públicas un ofici acompanyatori de un Projecte de instalació d'alumbrat públich d'aquesta Vila, que desitjan efectuar los Germáns, Sres. D. Joaquím y Lluís Coromina. L'Ajuntament se dona per enterat, ficsant en els Baixos de la Casa Consistorial l'Edicte que igualment adjunt han enviat, al objecte d'examen y reclamació.

A la Comissió de Foment, s'acorda hi passin dos instancias firmades per los Senyors Ramón Sarquella y Jaume Casellas respectivament, demanant permís pera verificar obras.

El Senyor President, proposa y aixís s'acorda interesar del Senyor Quefe de Telégrafos de Girona, concedesca permís pera podertrasladar del mitj de la Plassa dels Turers, el pal del Telégrafo que hi ha allí clavat, perquè quedi mes hermozejada aquella vía, y que la Comissió respectiva estudihi la manera de colocar un llúm eléctric á la columna indicadora que hi ha colocada á la mateixa Plassa y punt ahont enllassa la carretera d'Olot passant per Mieras.

El senyor Puig, demana se estudihi, si es podria obtenir del Estat lo arreglo de un passeigs al costat de la carretera que va á la Font Podosa y que avuy es la que va á Mieras, acordantse passí á estudi de la Comissió corresponent.

Aixís acabá la sessió.

Crónica

Valiosos elements del partit judicial de Girona han acordat presentar la candidatura del nostre estimat amic y company de redacció, D. Joaquím Coromina, pera les próximes eleccions de Diputats provincials.

La noticia ha sigut rebuda ab molt entusiasme, lo que promet al nostre amic, un brillant triomf, que de cor li desitjem.

S trova molt millorada de la grave dolencia que l'aqueixaba, la distingida esposa del nostre amic Sr. Martiriá Figuera. Li desitjem un prompte y complet restabliment.

Han comensat ja á Vilert les obres corresponents al segon tros de la carretera de Fraras á San Miquel de Fluviá ó sigui de Esponellá á Orfans passant per Vilert, hont ha comensat ja la construcció després de fet el replanteix la setmana próxima passada.

Per la publicació de un solt que considerá punible la autoritat militar, á Olot se instruheix sumaria contra 'l nostre colega de aquella ciutat «El Deber» al qui desitjem surti bé del contratemps.

Compiem del Baix-Empordá:

«Dimecres d'aquesta setmana, trobantse en alta mar deu embarcacions de sardinals tripulades per pescadors de Bagur, se desencadená un fort vent de Gargal, obligantles á pendre terra. Una de les embarcacions, prop de la platja de sa Riereta, fou tombada per una ona, corrent greu perill tres dels tripulants de la mateixa.

Els demás mariners qu'acabaven de desembarcar acudiren á socórrer als naufrechs. Dos d'ells en Juli Renart y en Joan Deulofeu foren retornats ab molts de treballs.»

També á la costa prop de Barcelona varen naufragar el dia 31 de Janer algunas barcas dedicadas á la pesca; els tripulants, alguns se salvaren nadant y altres no pogueren resistir el temporal tinguent la desgracia de quedar sepultats al mar.

El próxim mes d'Abril se celebrará á Barcelona la VI Exposició internacional de Belles Arts que promet ser extraordinariament notable; han acordat

pendre part Fransa, Italia, Bélgica, Inglaterra y Holanda, etc.

La Caixa d'Estalvis ha fet durant el mes de Janer les següents operacions: Imposicions 2238'60 pessetes; Reintegros 27 pessetes; Llibretes noves 15.

El tros quart de la carretera de Olot á Banyolas per Mieras, ha quedat oberta al públich.

Ha continuat el intens fret comensat la setmana de Nadal; el dímar varen apareixer nevadas las montanyas de Rocacorba y la Mare de Deu del Mont augmentant més el fret.

Copiem de nostre confrare «La Veu de l'Empordá»:

Del Presiri. Sabém que una benemérita entitat catalana té el propósit de fer una crida á l'opinió pública de nostra terra pera empéndrer una ferma campanya devant del Govern demanant la supresió del presiri, establir en malhora en el Castell de Sant Ferrán.

Aqui ahont encare no s'ha tet cap mena de campanya seria pera lograr la desaparició del presiri que tant ens deshonra, es de gran utilitat reproduhir les següents paraules de Lord Chamberlain qui diu textualment en el seu llibre *L'atrás d'Espanya*.

«Conech un poble que avans tenia costums patriarcal: Chinchilla. S'hi establí un presiri. La gent honrada va emigrant, car no hi pot viure tranquil. A La Línea, població propera á Gibraltar, vegí que una mare plorava porque allá hi deixava el seu fill y deya que no plorava sols per deixar-lo, sinó per deixar-lo en aquell lloch entre expresidaris».

Obras públiques.—Degut á les gestions del Sr. Fournier, diputat per Torroella, s'ha posat en estudi l'expedient pera la construcció de un pont sobre el riu Terri en la carretera de Fransa que desde l'any 1843, en que una avinguda va emportársel, no s'ha reconstruít encare.

El dia 26 foren sorpresos tres penats en el presiri de Figueres en el moment de serrar la reixa d'un calabós entre aqueixos hi havia el célebre Valero.

El dia 11 del corrent á les 11 del matí tindrà lloch la rectificació definitiva y tanca del llistament y el diumenje á les 7 del matí el sorteix.

Malgrat l'inseguretat del temps el mercat de la Candelera, va resultar forsa concorregut, siguent en gran nombre els porchs grassos que varen sortir á la plassa. A primeres hores de la tarde varen sortir quaranta cinch carros portant de 180 á 200 caps d'aquest bestiar pera ser carregats en la estació de Girona.

Llegim en la *Veu de Catalunya*:

La festa del peix a Manresa.—Va estar allí el director del Laboratori Ictiogenich del Parch de Barcelona, don Francesch Darder, pera veure'ls treballs que s'están fent pera celebrar aqueixa festa. Les fortes glassades d'aquets dies

han retrassat considerablement l'organissació de la festa y Exposició de Piscicultura. El senyor Darder y la comissió organissadora han convingut en aplasarla uns quants dies y celebrarla, en lloch de les dates que s'havien indicat, per la primavera, de desde 'l 15 d'abril al 31 de maig.

Prompte resultarà un fet la instalació de llum eléctrica á aquesta població que portant á cap els jermans Coromina important millora que ab tan entusiasma está esperant el públich.

Hem rebut de la Junta Municipal de la protecció á la infancia y de extinció de la mendicitat de Figueras, una memoria de la seva gestió durant l'any de 1910. Conté una serie de datos molt interessant en els quals podém apendrehi quant se porti á cap aytal reforma en aquesta vila.

Agrahim la deferencia.

Banco Aragonés

Sección de Seguros ■ Domicilio Social: ZARAGOZA

Inscrita en el Registro Oficial del Ministerio de Fomento, autorizada por real orden de 8 de Julio de 1909, y con depósito, constituido de pesetas 200.000, máximo exigido por la vigente Ley de Seguros.

La más antigua de las Sociedades Anónimas que han implantado el

SEGURO DE QUINTAS

en condiciones ventajosas para los asegurados.

DETALLES: En la Subdirección para Cataluña Lauria, 10, Barcelona ó el Agente en Gerona D. Juan Capella.—Progreso 20 2.ª

Autorizada la publicación de este anuncio, por la Comisaría General de Seguros, con fecha 21 de Diciembre de 1910.

Mercat de Banyolas

Dia 1 de Febrer de 1911

Blat.	de 15'00 á 16'00	ptas. qtra.
Mestall.	» 14'00 á 15'00	» »
Ordi.	» 8'50 á 9'00	» »
Civada.	» 7'50 á 8'00	» »
Blat de moro.	» 12'00 á 13'00	» »
Fabes.	» 11'00 á 11'50	» »
Monjetes.	» 32'00 á 33'00	» »
Fabons.	» 14'50 á 15'00	» »
Vesses.	» 20'00 á 00'00	» »
Llobins.	» 8'00 á 8'50	» »
Mill.	» 14'50 á 15'00	» »
Panís.	» 12'00 á 14'00	» »
Fajol.	» 12'00 á 14'00	» »
Alls.	» 1'00 á 1'25	» forc.
Ous.	» 1'25 á 0'00	» dna.
Oli.	» 14'50 á 15'00	» mallal.

IMP. DALMAU CARLES Y COMP.—GERONA.

Fábrica de paper "contínuo,"

Especialitat en papers colats
para la industria tapera

Joseph Frigoia

Banyolas (Borgoña)

DISPONIBLE

CIRILO MASOLIVER

PINTOR Y DORADOR

Colocacio de papers pintats

Valls, 19.—BANYOLAS

XACOLATA

Torrent

CASA FUNDADA EN 1780

Puresa garantida.

Proveïdors de la Reial Casa.

Premiada en distintes Exposicions.

CLASSES ESPECIALS

pera colegis y comunitats religioses.

Especialitat en la fabricació de xocolats fins

ab canyella y vainilla

DESPATX CENTRAL

Escribanías, 8.—Banyolsa

LA VIOLETA

GARPINTERIA

— DE —

Joseph Romans

Carrer Major.—BANYOLAS

FÁBRICA DE CALS HIDRAULICA, GUIX Y CIMENT

— DE —

Vicens Laqué

Banyolas

CICLISTES: Si voleu estar ben servits, en BICICLETES accesoris y tota mena de reparacions, dirigiuvos al conegut ciclista

Joseph Figuls

Especialitat en pneumáticos.

HEAGLE HUTCHINSON.

— BANYOLAS —

Tenda LA CONCEPCIÓ

— Pintures, pincells, barnissos de totes menes —

JOAN PUJOL

TURERS, 8.—BANYOLAS

Acreditada Fábrica

— DE —

PASTES PERA SOPA

Gran Fábrica de Chocolates

EL LAGO

— DE —

Lluís Tremoleda

CARRER DE GUIMERÁ.—BANYOLAS

Fábrica de Xocolata

DE

Dolores Torras

BANYOLAS

¡MALALTS! ¿Voleu recuperar aviat les forces perdudes y disposar d'una naturalesa ferrenya? Feu ús del **Bioferm Sócatarg :::**

Indicat en la Tuberculosis, Raquitisme, Neurastenia, Impotencia, Desgana, Convalescencies, Agotament per haber passat malalties greus o per excessos de treballs moral o corporal. Es un medicament de gust agradable, recomanat per tots els metges que 'l coneixen, perquè han comprovat que refà depressa y ab seguretat.

Preu de venda: 3 ptes. l'empolla.

NOYES de colors pàlids, ab desvaneixements, caparro, cansanci, flaquesa, desarreglos menstruals, etc. etc. conseguireu que aviat desapareixi tot això fent ús de les

Píldores ferruginoses Sócatarg

Reconegudes com la meditació més certa pera la curació de l'Anemia, Clorosis, Linfatisme, Fluix blanc, Menstruació dolorosa é irregular, etc. etc. Obren també com a depuratives.—Les Píldores ferruginoses Sócatarg per sa composició y estar envoltades d'una capa especial, resulten sense gust, d'agradable flaire, no cansan al paladar y son de molt bon pendre.

Preu de venda: 2 ptes. el pot.

Únic y exclusiu preparador del

BIOFERM SÓCATARG y de les PÍLDORES FERRUGINOSAS SÓCATARG J. Gratacós Valmajó, Apotecari.

Dipositari á Barcelona J. Viladot, Rambla Catalunya, 36

PUNTS DE VENDA: A les Farmacies y Droguerías ben proveïdes de per tot arreu.

BARBERIA

DE

Jaume Geli Verdaguer

Carrer Major, 23 y Plaça de la Vila, 21
BANYOLAS

L' Unión

Compañía anónima de segurs contra incendis
Fundada en 1828

LA NEW-YORK

Compañía de segurs sobre la vida
Fundada en 1865

L'Assicuratrice Italiana

Societat anónima de segurs contra 'ls accidents y reassegurs

Representant á Banyolas: EUDALD GARCÍA

Granades y aparatos "Biosca,"
matafochs sistema

Unich representant y venedor en la Provincia

Jaume Casellas Constructor d'obras
Plassa del Dr. Rovira, 1.—BANYOLAS